

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

ODBOR ZA PODJELU DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST, imenovan Odlukom Hrvatskoga sabora na sjednici 11. studenoga 2016. godine (Narodne novine, br. 105/16.), na temelju Zakona o hrvatskim državnim nagradama za znanost (Narodne novine, br. 108/95., 104/97. i 142/98.), na 5. sjednici održanoj 16. rujna 2019. godine donio je

**ODLUKU O DODJELI
DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST ZA 2018. GODINU**

I. Nagradom za životno djelo nagrađuju se:

1. Akademik Pavao Rudan, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, također i zaslužni znanstvenik Instituta za antropologiju u Zagrebu, nagrađuje se nagradom za životno djelo za svoj cjelokupni znanstveni, nastavni i stručni doprinos u području prirodnih znanosti, polje biologija, grana genetika, evolucija i filogenija, te za ukupni doprinos razvoju i institucionalizaciji antropologije kao biološke prirodne znanosti u Hrvatskoj. Akademik Rudan ključna je osoba za razvoj holističkog pristupa u antropološkim istraživanjima stavljajući naglasak na morfometriju, kvantitativna fenotipska svojstva, genetičku analizu populacija, molekularnu antropologiju i paleogenomiku. Zaslužan je za osnivanje prvog antropološkog znanstvenog instituta u Hrvatskoj, edukaciju mnogobrojnih studenata na svim razinama te diseminaciju spoznaja u biološkoj antropologiji uz uređivački rad u znanstvenim časopisima i mnogobrojnim aktivnostima u stručnim tijelima i organizacijama. Okupivši niz suradnika raznolikih temeljnih struka, koje usmjerava prema antropologiji, akademik Rudan pokrenuo je i provodio sustavna i kontinuirana antropološka istraživanja u Hrvatskoj, a veliki dio tih istraživanja realizirao je u sklopu međunarodne suradnje, povežavši tako domaću antropologiju s mrežom najvažnijih antropoloških istraživačkih timova u svijetu. Svojim cjelokupnim djelovanjem akademik Pavao Rudan utemeljio je i dao neizbrisiv trag u razvoju biološke antropologije u Hrvatskoj.

2. Prof. dr. sc. Josip Brnić, professor emeritus, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se za cjelokupni opsežni znanstvenoistraživački, znanstvenonastavni te organizacijski rad u području tehničkih znanosti i obrazovanja u zemlji i inozemstvu. Objavio je više od 300 znanstvenih radova, 11 knjiga te vodio više od 20 projekata. Sve ovo snažno oslikava njegov široki znanstveni opus, posebno u području tehničke mehanike i nauke o čvrstoći. Ostavio je značajan znanstveni trag te ostvario prepoznatljive znanstveno-stručne doprinose na nacionalnoj i međunarodnoj razini, posebno u području numeričke analize konstrukcija i eksperimentalnih istraživanja ponašanja i odziva materijala. Tijekom cijeloga radnog vijeka prof. Brnić nastojao je djelovati u interesu javnog dobra, povezujući znanstvenike i stručnjake, njegujući i potičući interdisciplinarnost, timski rad i tolerantnu suradnju. Bio je član Nacionalnog vijeća za znanost u dva mandata te predsjednik Područnoga znanstvenog vijeća za tehničke znanosti u tri mandata. Kao dekan Tehničkog fakulteta, prorektor i rektor Sveučilišta u Rijeci značajno je pridonio obnovi, razvoju i ugledu ovog Sveučilišta i njegovu uključivanju u hrvatski i europski visokoobrazovni i istraživački prostor. Za svoj rad dobio je veći broj nagrada, priznanja i odlikovanja.

3. Akademik Slobodan Vukičević, redoviti profesor u trajnom zvanju na Medicinskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstveni doprinos u području biomedicine i zdravstva. Svojim temeljnim otkrićima i njihovim uspješnim prevodenjem u kliničku praksu, izobrazbom izvrsnih znanstvenika i osiguravanjem potrebnih uvjeta za provedbu vrhunskih znanstvenih istraživanja u Republici Hrvatskoj ostavio je značajan trag kako u domaćoj tako i svjetskoj translacijskoj medicini. Činjenica da je objavio velik broj izvornih znanstvenih radova u časopisima najvišeg faktora odjeka svrstava akademika Vukičevića među najčešće citirane znanstvenike u Hrvatskoj. Nadalje, Svjetska akademija znanosti i umjetnosti, EMBO i HAZU primile su ga u svoje redove i time prepoznale vrhunsku kvalitetu njegova rada. Izniman je njegov znanstveni doprinos u području istraživanja regeneracije mineraliziranih tkiva, zglobne hrskavice te uloge koštanih morfogenetskih proteina u razvoju i održavanju funkcije bubrega, gušterače, jetre i srca.

Akademik Vukičević posebno je zaslužan za razvitak laboratorija i centara Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, kao i za niz patenata i prijenos znanja u području visoke biotehnologije i proizvodnje lijekova.

4. Pokojni prof. dr. sc. Vlado Kovačević tijekom svoje znanstvene i stručne karijere na Poljoprivrednom fakultetu, danas Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta u Osijeku, i Poljoprivrednom institutu u Osijeku postigao je svjetski značajne rezultate u području biotehničkih znanosti, prije svega u području mineralne prehrane i gnojidbe ratarskih kultura s naglaskom na žitarice, kao i sortne reakcije biljaka, osobito kukuruza, na manje povoljne agroekološke uvjete, kao što su nepovoljna kemijska svojstva tla. Osim toga, njegov doprinos razvoju poljoprivrednih znanosti ogleda se i u istraživanju učinaka gnojidbe i genotipa na koncentraciju teških metala u biljkama i tlu, a što je od posebnog značenja za zaštitu okoliša i proizvodnju zdrave hrane. Rezultati njegova rada prezentirani su u više od 500 znanstvenih i stručnih radova, na mnogobrojnim znanstvenim i stručnim skupovima. Posebno je bio značajan njegov pedagoški rad koji je rezultirao, uz ostalo, mentorstvom za više od 200 diplomskih radova, pet doktorskih disertacija i tri magistarska rada. Tijekom svoga cjelokupnoga znanstvenog i stručnog rada kontinuirano je radio na unaprjeđenju agronomske znanosti i struke te prijenosu znanja u gospodarstvo. Rezultati i angažman pokojnog profesora Vlade Kovačevića pridonijeli su širenju spoznaja o našoj poljoprivrednoj znanosti i prepoznatljivosti i izvan granica Republike Hrvatske.

5. Prof. dr. sc. Dragan Milanović, professor emeritus Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izniman je znanstvenik te jedan od središnjih autoriteta u području kineziologije u nacionalnome i međunarodnome prostoru. Posebnu vrijednost i doprinos u razvoju kineziologije ima činjenica da je prof. emeritus Dragan Milanović uspio i najsloženija teorijska postignuća u kineziologiji prikazati na jednostavan, razumljiv i prihvatljiv način, što je u značajnoj mjeri utjecalo na povećanje njihove uporabne vrijednosti, kako u krugovima kineziologa, tako i u stručnjaka iz tzv. korelacijskih i graničnih znanosti. Objavio je 78 znanstvenih radova, 63 autorske, koautorske i uredničke knjige, glavni je i odgovorni urednik časopisa *Kinesiology*, indeksiranog u WoS-u. Vodio je cijeli niz znanstvenih projekata, obnašao funkcije prodekana i dekana Kineziološkoga fakulteta te prorektora Sveučilišta u Zagrebu. Doprinos prof. emeritusa Milanovića razvoju i unaprjeđivanju kineziologije, osobito teorije treninga, atletike i kondicijske pripreme, izravno je povezan s mnogobrojnim uspjesima hrvatskih sportaša na svjetskim natjecanjima. Svojim ukupnim znanstvenim, nastavničkim, stručnim i društvenim radom tijekom 45-godišnje akademske karijere prof. emeritus Dragan Milanović nedvojbeno zaslužen prima ovo visoko državno priznanje za doprinos hrvatskoj znanosti.

6. Akademik Boris Senker jedan je od vodećih autoriteta hrvatske teatrologije čije znanstveno djelo pokriva povijest i teoriju kazališta, kazališnu kritiku i izvorno dramsko stvaralaštvo. Autor je 13 autorskih knjiga s područja teatrologije i 26 uredničkih knjiga te velikog broja znanstvenih i stručnih radova, napose važnih hrestomatija i nezaobilaznih sveučilišnih udžbenika. Posebno je vrijedan njegov monografski znanstveni rad posvećen Milanu Begoviću (knjige *Kazališni čovjek Milan Begović*, 1985. i *Begovićev scenski svijet*, 1987.). Njegova su istraživanja učvrstila temelje za razvoj suvremene hrvatske teatrologije pa tako njegov *Uvod u suvremenu teatrologiju I. i II.*, iz 2010. i 2013. godine, predstavlja nezaobilazan sveučilišni udžbenik s područja teorije književnosti i teatrologije u kojem se prvi put u domaćoj sredini usustavljaju uvidi u suvremena teatrološka i dramatološka istraživanja na razmeđu polja znanosti o umjetnosti s jedne strane i polja etnologije i antropologije s druge strane. Boris Senker uspješni je voditelj nekoliko znanstvenih projekata i mentor magistarskih i doktorskih radova, član uredništava znanstvenih i stručnih časopisa te sudionik i organizator mnogobrojnih značajnih domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova. Ugledan je stručnjak za povijest novije hrvatske kazališne produkcije, pri čemu su njegove komparativističke kontekstualizacije i dubinske analize domaćih kazališnih fenomena zasnovane na izvrsnom poznavanju svjetske povijesti kazališta. Akademik Boris Senker višestruko je nagrađivan dramski pisac, osnivač samostalne Katedre za teatrologiju i dramatologiju na Odsjeku na komparativnu književnost, osnivač i voditelj Dodatnog studija teatrologije te jedan od osnivača i oblikovatelja programa Poslijediplomskoga doktorskog studija književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

II. Godišnjom nagradom za znanost nagrađuju se:

1. Prof. dr. sc. Ivana Ivančić Baće, izvanredna profesorica Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno otkriće u području prirodnih znanosti, polje biologija, grana biokemija i molekularna biologije, za rad objavljen 2018. godine u uglednom časopisu *Nucleic Acids Research* (faktor odjeka 11.6). Područje istraživanja profesorice Ivančić Baće je bakterijska genetika s fokusom na genetičke mehanizme CRISPR-Cas sustava važnog za adaptivnu imunost bakterija. U radu je razjašnjen mehanizam, odnosno predložen model koji objašnjava na koji način (kojim enzimima) se strana intaktna DNK razgrađuje na manje fragmente kako bi oni zatim bili integrirani u CRISPR lokus i time omogućili adaptivnu imunost bakterija na bakteriofage. Ovo otkriće daljnji je korak ka potpunijem razumijevanju CRISPR-Cas sustava, što znači i korak bliže njegovu sigurnijem korištenju u ljudi.

2. Dr. sc. Zrinka Kovarik, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija, za istraživanja koja su bitno pridonijela razumijevanju mehanizama enzimskih reakcija kolinesteraza, a posebno u dizajniranju novih terapijski pristupa detoksikacije i postupaka dekontaminacije od organofosfornih spojeva. U 2018. godini dr. sc. Kovarik objavila je sedam originalnih znanstvenih radova u vrhunskim časopisima koji čine cjelinu i u kojima se proučavaju interakcije acetilkolinesteraze i butirilkolinesteraze s inhibitorima i reaktivatorima ovih enzima. Također je prvi put opisana nova generacija aldoksima koji su efikasniji prilikom reaktivacije enzima acetilkolinesteraze u mozgu te nova rješenja terapije ili njezino poboljšanje. Ova istraživanja biokatalitičkih čistila predstavljaju ujedno i novo istraživačko područje.

3. Dr. sc. Hrvoje Mihanović, znanstveni savjetnik u Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, nagrađuje se godišnjom nagradom za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, polje geofizika, grana fizička oceanografija, za analizu stvaranja guste vode i njezine razmjene između jadranskih bazena. U 2018. godini dr. sc. Mihanović svoje rezultate objavio je u osam znanstvenih članaka, u kojima je pozornost bila usmjerena na fizičke procese u moru te na relevantnost tih procesa za biogeokemijske pojave. Posebno se ističe izvrsna studija termohalinih svojstava i stvaranja guste vode u Jadranskome moru, kojom je utvrđeno da se gusta voda može stvarati ne samo na otvorenome Jadranu, nego i u hrvatskome obalnome moru, kao i da se razmjena guste vode između dvaju područja njezina stvaranja može događati u oba smjera. Time su bitno promijenjeni nazori o zimskoj dinamici Jadranskog mora.

4. Prof. dr. sc. Hrvoje Jasak, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za vrhunske rezultate u području računalne dinamike tekućina. Aktivno surađuje s nizom uglednih sveučilišta diljem svijeta. Objavio je veliki broj znanstvenih radova s natprosječnom citiranošću što ga svrstava među vodeće znanstvenike u svijetu u užem području njegova rada. Prema bazi SCOPUS ima 1.488 citata za 82 rada, uz h-indeks 18, a prema bazi Web of Science ima 1.991 citata za 75 radova, uz h-indeks 15. Posebno treba istaknuti njegov znanstveni doprinos u razvoju računalnoga paketa otvorenoga koda za numeričku simulaciju dinamike tekućina - FOAM i OpenFOAM. Osim razvoja računalnoga paketa OpenFOAM tijekom 2018. godine profesor Jasak objavio je 24 rada navedena u bazama podataka SCOPUS i Web of Science, uredio je zbirku radova u obliku knjige u nakladi Springer Verlag „Open FOAM: Selected Papers of the 11th Workshop“ i bio glavni organizator 13. konferencije Open FOAM Workshop koja je 2018. godine održana u Šangaju u Kini.

5. Prof. dr. sc. Sven Lončarić, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti, za znanstvena istraživanja u području analize i obrade slike. Ostvario je vrijedna znanstvena postignuća uspješnim vođenjem niza međunarodnih znanstvenoistraživačkih projekata i projekata suradnje s gospodarstvom. Posebice vrijedan doprinos je dao, kao suvoditelj, u organizaciji nacionalnoga Znanstvenog centra izvrsnosti (ZCI) za znanost o podacima i kooperativne sustave koji uključuje 12 hrvatskih institucija i 85

istraživača te istraživačke jedinice ZCI-ja za znanost o podacima, kao voditelj, koja uključuje 50 istraživača iz osam hrvatskih fakulteta i Instituta Ruđer Bošković. Jedan je od najcitiranijih hrvatskih znanstvenika u području tehničkih znanosti, a ukupna citiranost prema bazi Web of Science iznosi 983 citata (bez samocitata) uz h-indeks 13. Značajan je i njegov doprinos popularizaciji znanosti i razvoju karijera mladih znanstvenika i u organizaciji niza znanstvenih i stručnih skupova. U 2018. godini uspostavio je tri EU projekta te objavio ukupno osam znanstvenih radova od kojih tri u međunarodnim časopisima s visokim faktorom odjeka. Primio je više od 15 međunarodnih i nacionalnih nagrada i priznanja za dostignuća u području znanstvene i stručne djelatnosti.

6. Izv. prof. dr. sc. Hrvoje Pandžić, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti za znanstvena istraživanja u području ekonomike elektroenergetskog sustava. Ostvario je vrijedna znanstvena postignuća u radu na međunarodnim znanstvenoistraživačkim projektima te projekatima suradnje s gospodarstvom. Objavio je ukupno 86 radova, od čega 30 znanstvenih radova u časopisima indeksiranim u bazi Current Contents, 33 rada na međunarodnim znanstvenim skupovima te 20 radova na domaćim skupovima. U 2018. godini ukupno je objavio 21 znanstveni rad, od čega 13 znanstvenih radova u časopisima indeksiranim u bazi Current Contents (10 su u časopisima u prvoj kvartili, a tri su u časopisima u drugoj kvartili) i osam radova na međunarodnim konferencijama. Dobitnik je više nagrada i priznanja, a u 2018. godini dobio je Nagradu za znanost Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu i Nagradu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za tehničke znanosti.

7. Dr. sc. Marko Šestan, Zavod za histologiju i embriologiju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se godišnjom nagradom za znanstveno otkriće u području biomedicine i zdravstva, polju temeljne medicinske znanosti, grani imunologiji. Svojim otkrićem rasvjetljava mehanizme povratne sprege između imunosnog i endokrinološkog sustava što pridonosi učinkovitijem imunosnom nadzoru virusne infekcije u stanju euglikemije. Kao prvi autor članka objavljenog 2018. u uglednom časopisu „Immunity“ s čimbenikom odjeka 19,734, dao je bitan doprinos u razjašnjavanju mehanizma hiperglikemije i razvoja šećerne bolesti tipa 2 tijekom virusne infekcije. U radu je otkriveno da imunosni sustav aktiviran virusnom infekcijom luči interferon-gama koji uzrokuje selektivnu inzulinsku rezistenciju u skeletnim mišićima. U osoba s predijabetesom i već prisutnom inzulinskom rezistencijom beta stanice gušterače ne mogu nadvladati virusom uzrokovano dodatno povećanje inzulinske rezistencije što dovodi do razvoja šećerne bolesti tipa 2. Otkrićem da je interferon-gama glavni čimbenik u nastanku inzulinske rezistencije i glukozne intolerancije u razvoju šećerne bolesti tipa 2 pobudio je interes šire znanstvene zajednice i otvorio put novim istraživanjima u području patogeneze, prevencije, kao i mogućeg terapijskoga pristupa toj bolesti.

8. Dr. sc. Rozelindra Čož-Rakovac ugledna je znanstvenica Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu, koja je tijekom svoga dugogodišnjega znanstveno-istraživačkog rada dala veliki doprinos razumijevanju onečišćenja voda i organizama koji u njoj žive. Cjelokupnim znanstvenim opusom, a posebice u 2018. godini, postigla je izvrsne rezultate kao voditeljica projekta „Bioprospecting Jadranskog mora“ te je objavila četiri znanstvena rada u uglednim časopisima Q1 kategorije, uključujući i časopis Science of the total environment s impact faktorom 4,61. Objavljenim znanstvenim radovima u 2018. godini dr. sc. Čož-Rakovac ostvarila je iznimno značajne rezultate u svome znanstveno-istraživačkom radu i time bitno unaprijedila razvoj znanstvenog područja kojim se bavi. Vodeći navedeni projekt, ujedno joj je pripala i glavna uloga u osvješćivanju cjelokupne javnosti o važnosti očuvanja kvalitete mora i života morskih organizama koji se koriste za dobrobit čovjeka u različitim granama industrije.

9. Prof. dr. sc. Anet Režek Jambrak, Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Znanstveni interes profesorice Režek Jambrak usmjeren je na razvoj i implementaciju postupaka netoplinskog procesiranja hrane primjenom najsuvremenijih metoda (ultrazvuka, hladne plazme, pulsirajućega električnog polja, visokog tlaka i tribomehaničke mikronizacije). Dobiveni rezultati imaju potencijal primjene u dobivanju prehrambenih proizvoda boljih funkcionalnih svojstava, proizvoda s većim udjelom bioaktivnih komponenti, modificiranju pojedinih svojstava proizvoda, u ekstrakciji visoko biološki aktivnih spojeva, mogućnosti enkapsulacije različitih ekstrakata te u obradi

otpada iz prehrambene industrije. Prof. dr. sc. Režek Jambrak objavila je ukupno 108 znanstvenih radova. Također je koautorica 10 poglavlja u znanstvenim knjigama. U godini za koju se dodjeljuje nagrada objavila je 13 radova iz skupine A1 (od čega je jedan rad s faktorom odjeka IF 6.202 u časopisu *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*) te poglavlje u knjizi poznatog izdavača Elsevier.

10. Doc. dr. sc. Bojan Šarkanj, Sveučilište Sjever, ima iznimno bogatu znanstvenu aktivnost koja je rezultirala značajnim dostignućima, prije svega u njegovu osnovnom području rada, a to je analitička i molekularna mikotoksikologija s naglaskom na razvoj metoda za procjenu rizika izloženosti mikotoksinima putem biomarkera. Uz to, značajne rezultate postigao je i u praćenju utjecaja mikotoksina na tehnologiju proizvodnje piva i sigurnom korištenju nusproizvoda pivarstva te ispitivanju antifungalnoga učinka nosintetiziranih spojeva. Rezultate istraživanja u 2018. godini prezentirao je u 19 znanstvenih radova, od čega je 14 A1, a među njima 7 Q1. Iz pregleda aktivnosti doc. dr. sc. Šarkanja može se vidjeti jedan kontinuirani rad na jakim međunarodnim i nacionalnim projektima (četiri u godini za koju se dodjeljuje nagrada) što je, uz publikacije, rezultiralo i bogatom međunarodnom suradnjom sa znanstvenicima i znanstvenim skupinama u Republici Hrvatskoj, ali i diljem svijeta.

11. Prof. dr. sc. Tatjana Josipović, redovita profesorica u trajnom zvanju na Pravnome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, hrvatska je znanstvenica koja je svojim znanstvenim, stručnim i akademskim aktivnostima pružila značajan doprinos razvoju pravne znanosti u Republici Hrvatskoj. Knjiga *Zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi — Načela i standardi zaštite u odlukama Suda Europske unije* predstavlja znanstveno dostignuće koje je relevantno za razvoj hrvatske pravne znanosti. Ona se temelji na izvornoj pravnoj analizi fenomena nepoštenog ugovaranja pri sklapanju potrošačkih ugovora. Knjiga svojim konceptom, sustavnim, analitičnim i kompetentnim pristupom autorice, predstavlja poveznicu europskog i hrvatskog prava, postavljajući visoke kriterije pravno-znanstvene analize. Sveobuhvatno zahvaćajući u ključne institute, ostvaruje usku povezanost hrvatske pravne znanosti i prakse s europskom maticom. Autorica kompetentno komentira hrvatsku sudsku praksu i relevantna normativna rješenja u svjetlu europskih rješenja, iznoseći pri tome konstruktivne, argumentirane kritike na vrsnoj znanstvenoj razini.

12. Dr. sc. Miljenko Brekalo, znanstveni savjetnik Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar - voditelj područnog centra Osijek, magistrirao je i doktorirao u znanstvenom polju pravo na Pravnome fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru doktorirao je u znanstvenom polju povijest. Knjiga *Slatinska kronika Domovinskog rata* predstavlja originalan doprinos hrvatskoj historiografskoj produkciji jer u njoj autor opisuje, dokumentira i detaljno analizira uzroke ratnih događaja u Slatinskome kraju, a ta je tema dosad bila gotovo neistražena. Stoga je ova knjiga vrijedan prilog boljem razumijevanju dijela suvremene hrvatske povijesti iz razdoblja Domovinskoga rata. Tematici je autor pristupio multidisciplinarno i kao povjesničar i kao pravnik, suvereno vladajući ovim znanstvenim poljima. Recenzenti knjige naglašavaju da „iako je riječ o lokalnoj problematici, autor ju je izvrsno uklopio u širi društveno-politički fenomen velikosrpske agresije na Republiku Hrvatsku, čime je postala svojevrzni modelski obrazac kako bi trebalo pisati lokalnu i zavičajnu povijest ne isključujući je iz konteksta općih društveno-političkih zbivanja“.

13. Prof. dr. sc. Ivan Majnarić, izvanredni profesor na Hrvatskome katoličkom sveučilištu, rođen je u Zagrebu 1980. godine. Jednopedmetni studij povijesti završio je na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu 2002. Magistarski rad pod naslovom *Papinski legati na istočnojadranskoj obali* (1159. - 1204.) obranio je 2007. na Poslijediplomskome studiju povijesti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a doktorski rad 2012. na izvandoktorskome studiju istog fakulteta i sveučilišta. Od 2006. do 2012. radio je u Leksikografskome zavodu Miroslav Krleža, a od 2012. zaposlen je na Odjelu za povijest Hrvatskoga katoličkog sveučilišta u Zagrebu. Godine 2018. izabran je za izvanrednoga profesora. Područje njegova znanstvenog zanimanja su društvena i crkvena povijest srednjega vijeka. Državna nagrada za znanost za značajno znanstveno dostignuće za 2018. godinu dodjeljuje mu se za znanstvenu monografiju *Plemstvo zadrarskog zaleđa u XIV. i XV. stoljeću* objavljenu u Zadru, 2018. Ta monografija vrijedan je prinos kako hrvatskoj medievistici, tako i hrvatskoj historiografiji uopće, ali i drugim područjima znanosti kao što su antropologija, sociologija i pravo.

14. Dr. sc. Petar Prelog, viši znanstveni suradnik Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, suradnik je na domaćim i međunarodnim znanstvenoistraživačkim projektima, predavač na nekoliko hrvatskih sveučilišta, autor ili koautor značajnih izložaba. Osnovno područje njegova interesa jest hrvatsko slikarstvo između dvaju ratova. Knjiga *Hrvatska moderna umjetnost i nacionalni identitet* za koju mu se dodjeljuje godišnja nagrada za znanost donosi niz novih spoznaja o međuratnom razdoblju u hrvatskoj likovnoj umjetnosti, umjetnosti uopće, kulturi i društvu. Dr. sc. Prelog u knjizi razmatra pojam nacionalnoga identiteta prateći mijene društvenopolitičkih stajališta i ciljeva, analizira trajan problem odnosa lokalnog i globalnog, nacionalnog i univerzalnog, odnosno nacionalnog i modernog. Sam pojam nacionalnog identiteta u djelu dr. sc. Preloga pokazuje svoju mnogoznačnost i nemogućnost fiksiranja u okvire zadane trenutkom te svoju ovisnost o povijesnim mijenama. Staloženošću zrelog znanstvenika i svojstvima osobne objektivnosti i tolerancije dr. sc. Petar Prelog utvrđuje plodonosne relacije „nacionalnih“ i „univerzalističkih“ polaznih pozicija, stvarajući novu sliku hrvatske međuratne umjetnosti i cijeloga međuratnog razdoblja.

III. Godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti nagrađuju se:

1. Prof. dr. sc. Ivica Puljak, redoviti profesor u trajnom zvanju, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, nagrađuje se godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti u području prirodnih znanosti, za impresivnu popularizatorsku aktivnost koja pokriva publiku širokoga generacijskog i obrazovnoga raspona. Kao eminentni hrvatski i međunarodno priznati znanstvenik u području fizike elementarnih čestica profesor Puljak je aktivni popularizator znanosti već niz godina. Najveći dio te aktivnosti ostvario je u 2018. godini nizom predavanja djeci i učenicima o pitanjima nastanka svemira i stvaranja kemijskih elemenata u zvijezdama te predavanjima za širu publiku o otkriću Higgsova bozona i o mnogim otvorenim pitanjima moderne fizike i znanosti uopće. Njegova predavanja i nastupi također su dostupni u mnogobrojnim videomaterijalima na Internetu, a često sudjeluje i u radijskim i televizijskim emisijama.

2. Dr. sc. Krešimir Jaguš, doc. dr. sc. Ana Sović Kržić, doc. dr. sc. Anamari Nakić i prof. dr. sc. Mislav Grgić, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuju se za popularizaciju i promidžbu znanosti u području tehničkih znanosti, a posebno u STEM području. Slijedom razvoja aktivnosti od 2012. godine u 2018. godini vodili su program popularizacije „ŠUZA - Iz škole u znanost i akademsku zajednicu“ u sklopu kojeg su održali niz predavanja, radionica, popularno-znanstvenih izložaba, sudjelovanja u radijskim i TV-emisijama te tisku. U navedeni program izravno je bilo uključeno u 2018. godini oko 1.000 učenika iz 14 osnovnih i srednjih škola. Proveli su i dva projekta: Kratki spoj i DAR-MAR. Na taj način približili su učenicima znanstvene spoznaje i moderne tehnologije, povećali interes javnosti za STEM područje te ostvarili suradnju na popularizaciji znanosti s 24 institucije u Hrvatskoj, čime su dali izniman i prepoznatljiv doprinos razvoju, unapređenju i popularizaciji znanosti.

3. Doc. dr. sc. Dubravka Švob Štrac, Institut Ruder Bošković, osim znanstvene i nastavne aktivnosti godinama predano i uspješno radi na popularizaciji i promidžbi znanosti. Od 2004. godine kontinuirano sudjeluje u održavanju Otvorenih dana Instituta Ruder Bošković kao vodič, predavač, demonstrator, član organizacijskog odbora te kao predsjednica u 2017. i 2018. godini. Ujedno sudjeluje i u održavanju raznih popularnih predavanja organiziranih u sklopu Tjedna mozga u Hrvatskoj, Studentske sekcije za neuroznanost Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Skeptika u pubu (Društvo za promociju znanosti i kritičkog mišljenja), Ljetne tvornice znanosti u Samoboru i Festivala znanosti te u emisijama u sredstvima javnog priopćavanja koje se bave popularizacijom znanosti. Docentica Švob Štrac sudjelovala je i u prijavama projekata vezanih uz edukaciju i popularizaciju znanosti. U 2018. godini bila je predsjednica Organizacijskog odbora Otvorenog dana IRB-a te je organizirala radionicu „Rasplesani mozak“, predavala je na 17. tjednu mozga u Hrvatskoj, na Festivalu znanosti u Zagrebu, članica je organizacijskog odbora i predavač skupa „STEM područje u odgojno-obrazovnom sustavu: DANAS ZA SUTRA“, predavala je na Županijsko-stručnom vijeću školskih preventivnih programa za srednje škole u Zagrebu, međunarodnoj konferenciji „Zdravlje i bioetika u digitaliziranom društvu“ u sklopu aktivnosti Hrvatskog društva za biokemiju i molekularnu biologiju.

4. Prof. dr. sc. Stela Jokić, izvanredna profesorica Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Osijeku, priznata je znanstvenica koja je tijekom svog rada u znanstveno-istraživačkoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti dala veliki prilog istraživanju mehanizma prijenosa tvari tijekom procesa ekstrakcije, s posebnim naglaskom na suvremene tehnike ekstrakcije, primjenu različitih matematičkih modela za opisivanje navedenih procesa te prijenos rezultata iz laboratorijskog u industrijsko mjerilo. Profesorica Jokić bila je tijekom 2018. godine voditelj čak pet domaćih i jednoga međunarodnog projekta, organizirala je četiri međunarodna i jedan domaći znanstveni skup te tri popularizacijska događaja. Promovirala je znanost i struku preko TV-priloga (11 gostovanja) i radioemisija (2 gostovanja), objavljivanjem članaka u novinama i popularnim časopisima (20 članaka) te održavanjem popularnih znanstvenih predavanja (10 predavanja). Sagledavajući cjeloviti doprinos profesorice Stele Jokić znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti te razvoju, popularizaciji i promidžbi znanosti, a posebno tijekom 2018. godine, nedvojbeno je da je vrlo intenzivnim medijskim nastupima i novinskim objavama dala značajan doprinos u širenju znanstvenih spoznaja iz područja biotehničkih znanosti.

5. Dr. sc. Igor Mikloušić, znanstveni suradnik Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Koristeći raznovrsne suvremene medije dr. sc. Igor Mikloušić je na popularan i jednostavan način široj publici predstavio znanstvene spoznaje u području psihologije, i to posebno u području evolucijske psihologije. Raznovrsnost aktivnosti, ali i medija kojima je tražio put do publike (npr. radio, televizija te digitalni mediji, javne tribine, popularno-znanstveni skupovi), svjedoče o njegovoj iznimnoj posvećenosti popularizaciji psihologije. Velika gledanost i slušanost predavanja koje je organizirao ili samostalno održao nesumnjivo su značajno pridonijeli uspješnoj promidžbi znanstvenih spoznaja iz područja evolucijske psihologije široj javnosti. Doprinos dr. sc. Igora Mikloušića popularizaciji znanosti ističe se u današnjem vremenu kad je obilju popularne literature potrebna umješnost u javnom prezentiranju stvarnih znanstvenih spoznaja.

IV. Godišnjom nagradom za znanstvene novake nagrađuju se:

1. Dr. sc. Dino Novko, znanstveni suradnik Instituta za fiziku u Zagrebu, nagrađuje se godišnjom nagradom za znanstvene novake u području prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane materije. Dr. sc. Novko je u vrlo kratko vrijeme (doktorirao 2017. godine) postigao značajne rezultate objavivši 15 radova (u najvećoj mjeri kao prvi autor) u vrhunskim svjetskim časopisima. U četiri rada objavljena u 2018. godini, dr. sc. Novko je, koristeći teorijske ab-initio račune i simulacije, došao do važnih otkrića o mikroskopskim mehanizmima disipacije dvoatomnih molekula na metalnim površinama te elektron-fonon vezanju u dopiranom grafenu. Pri tome je bio nositelj cijele problematike, od izbora aktualnoga fizikalnog problema i njegova rješavanja do pisanja cjelovitoga znanstvenog rada. To očito upućuje na iznimno visoku znanstvenu intuiciju i kreativnost te samostalnost dr. sc. Novka, koji je zapravo tek na početku svoje znanstvene karijere.

2. Dr. sc. Anita Šalić, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajan znanstveno-istraživački doprinos u području tehničkih znanosti, posebno za izvrsna znanstvena postignuća u istraživanju mikroreaktora i mikroreaktorske tehnologije te razvoju reakcija biotransformacija u mikroreaktorima. Autorica/suautorica je ukupno 30 radova, od kojih je 19 izvornih znanstvenih radova citiranih u *WoS* Core Collection. U 2018. godini dr. sc. Šalić objavila je pet radova u uglednim svjetskim časopisima s visokim kvartilima, od kojih je na četiri prvi autor. Autorica je i triju poglavlja u znanstvenim knjigama. Poticaj za pokretanje postupka dodjele ove nagrade za znanost u 2018. godini podnijela je skupina znanstvenika s triju različitih znanstvenih ustanova. Treba istaknuti da je dr. sc. Anita Šalić uz vrijedna znanstvena postignuća i majka troje djece.

3. Dr. sc. Vedrana Jelenčić, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se za znanstveni doprinos u istraživanju bioloških uloga aktivacijskog receptora NKG2D u imunološkome sustavu. Osobito se ističe rad na otkriću uloge navedenog receptora u razvoju i edukaciji stanica NK, koje su kao dio urođene imunosti uključene u ranu obranu organizma protiv raznih infekcija i tumora. Rezultati su objavljeni 2018. godine u uglednome znanstvenom časopisu *Nature Immunology*, a značaj rada istaknut je u komentaru u istom broju časopisa.

4. Doc. dr. sc. Tomislava Vukušić s Prehrambeno-biotehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu doktorirala je 2016. godine. Do sada je kao prva autorica i koautorica objavila ukupno 17 znanstvenih radova iz skupine a1, od čega šest u 2018. godini u časopisima s visokim IF. Sudjelovala je kao koautorica u pisanju četiriju znanstvenih radova objavljenih tijekom 2018. u zbornicima međunarodnih kongresa iz područja primjene novih tehnologija u prehrambenoj industriji. Kao gostujući urednik sudjelovala je u specijalnom izdanju Journal of Food Quality. Aktivno je sudjelovala u provedbi dvogodišnjega znanstveno-tehnološkog projekta između Hrvatske i Mađarske te provedbi projekta „Opremanje poluindustrijskog praktikuma za razvoj novih prehrambenih tehnologija“ financiranog iz fondova EU-a. Od jeseni 2014. do završetka projekta u rujnu 2018. godine aktivno je sudjelovala na projektu „Primjena plazme stvorene visokonaponskim električnim pražnjenjem pri konzerviranju tekuće hrane“ financiranom od Hrvatske zaklade za znanost. Ima zapaženu suradnju s mnogobrojnim znanstvenicima kako u zemlji, tako i u inozemstvu.

5. Doc. dr. sc. Stjepan Gadžo, Katedra za financijsko pravo Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Obranio je doktorski rad naziva *Nexus requirements for taxation of non-residents' business income: a normative analysis in the context of the global economy* (PFZ, 2016.). Zahvaljujući tom radu proglašen je dobitnikom ugledne akademske nagrade „European Academic Tax Thesis Award 2017.“, koju dodjeljuje Europsko udruženje profesora poreznog prava u suradnji s Europskom komisijom. Na temelju njegove disertacije, ugledni međunarodni izdavač *International Bureau of Fiscal Documentation* objavio mu je znanstvenu monografiju istog naslova. Naznačena je tema dosad rijetko analizirana i u međunarodnim okvirima, a predložnik je ne samo ponudio odgovarajući analitički okvir, nego i predložio moguće i primjenjivo rješenje problema. Odabrana tema napose je važna u kontekstu problematike izbjegavanja porezne obveze. Svojim ukupnim znanstvenim, stručnim i akademskim dostignućima predložnik se dokazao kao relevantan i međunarodno priznat mladi znanstvenik.

6. Dr. sc. Filip Novosel, Hrvatski institut za povijest, rođen je u Zagrebu 1984. godine. Diplomirao je 2010. godine dvopredmetni studij povijesti i kroatologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Na Central European University u Budimpešti obranio je magistarski rad. Doktorsku disertaciju *Društvene prilike i svakodnevlje Zadra u pozadini vojnih zbivanja za vrijeme Kandijskog rata* obranio je 2019. godine s najvišom ocjenom *summa cum laude*. Disertacija je velikim dijelom rađena na dosad neobjavljenome arhivskom gradivu iz Državnoga arhiva u Zadru i *Archivio di Stato di Venezia*. Za mladog znanstvenika kao što je dr. sc. Filip Novosel veliko je dostignuće u petogodišnjem razdoblju, u kojem se bavio znanstveno-istraživačkim historiografskim radom, objava više desetaka izvornih znanstvenih radova, prethodnih priopćenja i preglednih radova u uglednim publikacijama i zbornicima radova u Hrvatskoj i inozemstvu, pri čemu treba istaknuti njegov rad na priređivanju povijesnoga gradiva. Većina tih radova objavljena je u 2018. godini. Kao mladi istraživač svojim je radovima, objavljenima u nekim od najuglednijih svjetskih časopisa, pridonio razvoju napose nekih grana hrvatske povijesti.

Ukupno je dodijeljena 31 državna nagrada za znanost za 2018. godinu.

KLASA: 061-03/19-02/00005

URBROJ: 533-3-19-0002

Zagreb, 16. rujna 2019.

PREDSJEDNIK
Hrvatskoga sabora i predsjednik Odbora za podjelu
državnih nagrada za znanost

Gordan Jandroković

